

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Liliana Catan, Ion Arhiliuc, Elena Covalenco, Iurie Diaconu

Cu participarea:

Procurorului - Nicolai Suvac

Avocatului - Valentina Arnăut

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 februarie 2013 în cauza penală privindu-l pe

***Mardari Sergiu Pavel**, născut la 01 aprilie 1977, originar și locuitor din s. Popeasca, r-nul Ștefan-Vodă.*

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 02 mai 2012 - 13 iunie 2012;

- instanța de apel: 28 noiembrie 2012- 27 februarie 2013;

- instanța de recurs: 23 octombrie 2013-26 februarie 2014;

Procedura de citare a fost îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul Nicolai Suvac, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul Valentina Arnăut și inculpatul Mardari Sergiu, au solicitat respingerea recursului, cu menținerea hotărârii atacate.

Reprezentantul părții vătămate Mardari Veronica, a optat pentru respingerea recursului.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 13 iunie 2012, Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. *În fapt*, instanța de judecată a constatat, că Mardari Sergiu, la 25 februarie 2012, aproximativ în jurul orei 20.00, aflându-se la domiciliul său situat în satul Popeasca, r-nul Ștefan Vodă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unei neînțelegeri neînsemnate cu fiul său minor Mardari Severian, născut la 02 septembrie 2001 și anume dorind să se răzbune pe faptul că fiul s-a adresat față de el brutal, devenind agresiv și avînd scopul de a-i cauza fiului leziuni corporale, a luat de jos un scaun pe care l-a aruncat în feciorul său, lovindu-l în regiunea frontală cauzîndu-i leziune corporală gravă, periculoasă pentru viață.

În drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea gravă a integrității corporale.

2.1. În motivarea soluției sale și anume la stabilirea pedepsei, prima instanță a luat în considerație gravitatea infracțiunii săvîrșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

Ca circumstanță atenuantă s-a constatat recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, prezența a șase copii minori și familia acestuia, iar circumstanțe agravante nu au fost constatate.

Totodată, s-a ținut cont de faptul că după comiterea infracțiunii inculpatul a întreprins măsuri pentru a micșora gradul prejudiciabil a faptei comise, a anunțat salvarea și poliția despre starea gravă a victimei, pe tot parcursul urmăririi penale și cadrul cercetării judecătorești a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a manifestat căința și regretul pentru fapta săvîrșită.

Astfel, totalitatea circumstanțelor atenuante, cît și comportamentul inculpatului, a fost considerat de către instanța de fond drept circumstanță excepțională, stabilind inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea art. 79 Cod penal, sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpat și de către reprezentantul legal al părții vătămate Mardari Veronica.

3.1. Inculpatul în apelul său a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate în baza art. 157 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse fără privațiune de libertate, pe motiv că nu a avut scopul să cauzeze leziuni corporale grave, deoarece relațiile cu membrii familiei sale sunt bune.

3.2. Reprezentantul legal al părții vătămate Mardari Veronica în apelul său a solicitat repunerea în termen, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în baza art. 156 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse non-privative de libertate, pe motiv că comportamentul fiului său Severian a generat comportamentul inculpatului, care în

momentul comiterii infracțiunii era în stare de afect. Inculpatul este un bun familist, crește și întreține șase copii minori, iar lipsa soțului se răsfrânge negativ asupra educației și întreținerii copiilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 27 februarie 2013, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința în partea aplicării pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Mardari Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal la 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea soluției sale instanța de apel a reiterat că, vinovăția inculpatului a fost confirmată cu certitudine prin toate probele administrate și anume: depozițiile lui Mardari Sergiu, a părții vătămate Mardari Severian, a martorului Tîrziu Vasile, procesul-verbal de consemnare a plîngerii verbale din 25 februarie 2012 a părții vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 februarie 2012, raport de expertiză medico-legală nr. 023/D din 16 martie 2012, fiind concluzionat că părții vătămate minore i-a fost cauzată o vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață (f.d. 19).

Astfel, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, încadrînd acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

Referitor la stabilirea pedepsei, Colegiul penal a ținut cont de prevederile art. art. 62 alin. (2), 75, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise și de toate circumstanțele pe care apelantul le-a invocat în apel, personalitatea inculpatului, caracteristica pozitivă de la locul de trai, antecedente penale nu are, atitudinea părții vătămate față de pedeapsa stabilită, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de comportamentul acestuia de pînă la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii, circumstanțe agravante nu s-au constatat, circumstanțe atenuante fiind faptul că a recunoscut vina și se căiește de cele comise, prezența a șase copii minori în familia inculpatului, iar după comiterea infracțiunii, acesta a întreprins măsuri pentru a micșora gradul prejudiciabil a faptei comise, a anunțat salvarea și poliția despre starea gravă a victimei, pe tot parcursul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, astfel, instanța de recurs a considerat necesar de stabilit inculpatului o pedeapsă mai blîndă, sub formă de închisoare, iar în baza art. 79 Cod penal, sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, pe un termen de 1 an, care este o pedeapsă echitabilă și suficientă pentru corectarea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de procuror, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul și-a motivat recursul prin faptul, că la aplicarea pedepsei inculpatului instanța de apel nu a ținut cont de alin. (3) al art. 79 Cod penal, care prevede că în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimumul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită.

Astfel, în cazul dat, procurorul - recurent a menționat, că infracțiunea prevăzută de dispoziția art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal prevede, limitele pedepsei de la 5 la 15 ani închisoare, infracțiunea care conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă, iar două treimi calculate din termenul minim de 5 ani, constituie 3 ani 4 luni, prin urmare, instanța de apel nu era în drept să-i aplice o pedeapsă mai mică decât termenul prevăzut.

Totodată, recurentul a mai invocat că, instanța de apel urma să țină cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal la individualizarea și aplicarea justă a pedepsei.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărîrii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, *o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; sau în cazul cînd au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.*

Din conținutul deciziei instanței de apel, se evidențiază că, aceste prevederi legale nu au fost îndeplinite, astfel, aplicîndu-se o pedeapsă contrară prevederilor legale.

Instanța de recurs menționează, că una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, au fost corect aplicate.

Astfel spus, Colegiul penal lărgit conchide că motivele invocate de procuror la pct. 5 al prezentei decizii referitor la individualizarea pedepsei sunt întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu a luat în considerație că infracțiunea săvârșită de inculpat - art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă care prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani; că prima instanță a constatat în fapt că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat în urma consumului de alcool; că potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 023/D din 16 martie 2012, inculpatul i-a cauzat victimei (fiului său) vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață (f. d. 19), i-a stabilit inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, pe când, conform art. 79 alin. (3) Cod penal, *în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită.*

Prin urmare, așa cum invocă recurentul, instanța de apel stabilind inculpatului pedeapsa cu aplicarea art. 79 Cod Penal de 1 (unu) an închisoare nu a acordat deplină eficiență principiilor de individualizare a pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei și, ca urmare a ajuns la o concluzie pripită, precum că pedeapsa minimă stabilită inculpatului este echitabilă în raport cu fapta săvârșită, termenul de fapt fiind calculat greșit, contrar prevederilor alin. (3) art. 79 Cod penal.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit concluzionează, că instanța de apel a comis o eroare de drept, care este temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei conform căruia decizia instanței de apel urmează a fi casată în latura pedepsei cu remiterea cauzei la rejudecare.

Totodată, instanța de recurs, menționează că nu și-a găsit confirmare temeiul invocat de procuror - „*motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*”.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel se va conduce de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, va ține cont de argumentele formulate în apel, recurs și de cele expuse în prezenta decizie, va pronunța o hotărâre legală și întemeiată în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit.”c” Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender Cătălin Scutelnic, casează în partea stabilirii pedepsei Decizia Curții de Apel Bender din 27 februarie 2013 în cauza penală în privința lui Mardari Sergiu Pavel și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceiași Curte de Apel în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 25 martie 2014, ora 10:00.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco

Iurie Diaconu